

Wychodzi codziennie
o 8mej rano.

Przedpłata w miejscu i
przesyłką 3 razy w tyg.:
rocznie . . . 12 zlr.
ćwierćrocznie . 3 „
miesięcznie . . 1 „
Z przesyłką pocztową:
rocznie . . . 15 zlr. — ct.
ćwierćrocznie 3 „ 80 „
miesięcznie . 1 „ 30 „

„TYGODNIK LWOWSKI“

(ilustrowany)
rocznie 8 zlr. kwartalnie 2 zlr.

DZIENNIK LWOWSKI

Środa dnia 27. Maja 1868. — Jana Papieża (rzym.) — Pachomyia Wel. (grec.)

Redakcyja i administracyja
pod l. 29 i 30 przy placu
katedralnym w domu Sara.

Ekspedycyja i agencyja
inserter obok redakcyi w
domu Majewskiego pod l. 31.

Za ogłoszenia od wiersza
drobego druku 4 c.
(oprócz opłaty stęplowej
30 kr.)

Reklamacye
nieopieczętowane wolne są
od opłaty.

Lwów 26. maja.

Zbieg okoliczności zdarzył, że w tym samym dniu, w którym pochowano wnioskodawcę zniesienia konkordatu Dr. Mühlfelda, trzy ustawy wyznaczeniowe, czyniące pierwszy wyłom w tymże konkordacie, otrzymały cesarską sankcyę. Niezapoznając wcale doniosłości tych ustaw — nie możemy przecie z powodu ich potwierdzenia zanadto się unosić, gdyż są daleko ważniejsze sprawy w monarchii, które domagają się rychlejszego załatwienia, a powtóre — wychodząc ze stanowiska radykalnego — są one jedynie połowicznym środkiem. Mühlfeld wniósł zaokrągloną i stanowczą całość, środek radykalny; obecne zaś ustawy są jedynie słabym odbłaskiem jego idei. Ale bądź co bądź, w Austrii jest to niemałym postępem, jeżeli korona potwierdza ustawy, sprzeciwiające się konkordatowi, temu wyrazowi dotychczasowej polityki reakcyjno-ultramontańskiej.

Ministerstwo dotąd się jeszcze nie zdecydowało, jakie ma zająć stanowisko co do projektów finansowych; jedni mówią, że ministerstwo przystaje na kuponowy podatek w kwocie 20%, podczas gdy inni twierdzą, że nawet po uchwaleniu wyższego wymiaru, gabinet nieustąpi.

Ustawa o obronie krajowej przyjęta została na radzie ministrów, której przewodniczył Cesarz, i to w tej samej osnowie, na jaką się zgodziło ministerstwo węgierskie. W kilku dniach projekt rządowy będzie przedłożony tak Radzie państwa jak i sejmowi peszteńskiemu.

W sprawie wschodniej Francya wcale nieidzie razem z Austrią. Gdy bowiem ta ostatnia żądała, aby rząd rumuński cofnął ową bezczelną notę, w której zaprzecza prawdziwość doniesień o zajęciach tamecznych przeciw żydom — Francya uchyliła się od solidarności w tym kroku, mimo że Anglia zgodziła się na wniosek Austrii. Francya chce sobie przez to zaszkodzić przychylności Rumunii i tamże uzyskać odpowiedni wpływ. Ze Rumunia wcale niemyśli ustąpić Austrii i przygotowuje się na bliską katastrofę — tego dowodzi artykuł półurzędowy dziennika „Romanul“, który twierdzi, że nateraz ministerstwo ustępuje Austrii, gdyż organizacya wojskowa nie jest ukończona a wojsko nie zaopatrzone bronią odtylecowa. Nie pojmovalibyśmy podobnej mowy ze strony Rumunii, gdybyśmy nie wiedzieli, że po za nią stoi Moskwa i Prusy.

W uzupełnieniu doniesień naszych o niecnym zachodach moskiewskich agentów, w celu wciągania niebacznych ludzi do knoń anti-rządowych w Galicyi, czujemy się w obowiązku nadmienić, iż prócz znanego, i zbyt już skompromitowanego Młochowskiego, znajduje się obecnie w Paryżu inny, nader czynny agent

Krasnybor czyli Sztabin, i Karol hr. Brzostowski.

Obecnie, kiedy wielka część narodu pojęła ważność pracy organicznej zajmując się i dążnościąmi odnoszącymi się do podniesienia bytu materialnego, jako podstawy dla celów wyższych i szlachetniejszych, należy śledzić wszelkie objawy, wszelkie usiłowania w tym kierunku podjęte, aby żywym przykładem wykazać możność i zbawienność tego kierunku, tak długo i niezasażenie przez nas zaniedbanego.

Mało wprawdzie u nas dotąd pod tym względem działało, a dlatego wypada tem więcej podnieść prace i pojedynczych mężów, którzy niedając się odstraszyć żadnymi trudnościami, wytrwale pracowali na powyższem polu.

Taki przykład statecznej pracy i niezachwianych starań o podniesienie ekonomicznego stanu, dał nam Karol Brzostowski, właściciel dóbr Sztabińskich. Obraz niniejszy podajemy podług artykułu p. Pietrasieńskiego umieszczonego we wychodzącym zbyt krótko pod redakcyą J. I. Kraszewskiego „Przeglądzie europejskim.“

moskiewski polak, który zabiera z mniej ostrożnymi z pomiędzy emigrantów znajomości, wciąga ich do tajemnych działań, wysłał agentów do Galicyi i krajów słowiańskich, wszystkie te zabiegi płaszczykiem gorącego patriotyzmu pokrywając. Wprzód nim będziemy mogli bliższe o tych intrygach udzielić wiadomości, mamy nadzieję, iż powyższa wiadomość uczyni rodaków oględnymi w zabieraniu bliższych nowych znajomości, i w zawiązywaniu politycznych stosunków.

Korespondencye.

Wiedeń 24. maja 1868.

Dziś rano o godzinie 1szej rozstał się z tym światem, znany wam z rozpraw parlamentarnych i z procesu we Lwowie adwokat i poseł do Rady państwa, Eugeniusz Mühlfeld.

Mühlfeld urodził się w Wiedniu r. 1810, (syn naturalny Napoleona I.). Życie jego przed r. 1848, jakkolwiek był nadzwyczaj zdolnym i z natury obdarzony bystrym umysłem, nie miało pola do popisu. Ukończył on swoje nauki prawnicze na wszechnicy wiedeńskiej — a w czterdziestym roku życia rozpoczął adwokaturę, i zjednał sobie wkrótce sławę znakomitego obrońcy. Roku 1848 wysłany został na sejm do Frankfurta, a gdy po latach 13 epoka reakcyjna przeminęła, wstąpił znów r. 1861 do sejmiku wiedeńskiego, a następnie do Rady państwa. W r. 1867 ponownie otrzymał mandat poselski. Jego działalność parlamentarna jest nadto znana światu, aby ją powtarzać. Ostatnia jego czynność, jaką w walce na religijnem polu podjął, był wniosek o natychmiastowe i całkowite zniesienie konkordatu.

Wniosek ten mimo że sobie zyskał sympatyę Izby poselskiej, nie osiągnął skutku, albowiem Izba przeszła nad nim do porządku dziennego i obstawała przytem, aby tylko częściowe poczynić zmiany w konkordacie. Okaże się, która droga była lepszą — czy ta, którą proponował Mühlfeld, lub przez Izbę obrana.

Niepospolita okazywał on zdolność przy obronach polskich żydów, którzy tu przyjeżdżają, aby od tutejszych kupców brać na kredyt towary — i znikać. Mühlfeld był adwokatem tych żydów i bronił ich. Nawet gdy spółka do zakupu zboża i liwerowania takowego na granicę (1855) Mołdawii, sprzeniewierzyła się rządowi, a powieźnieni we Lwowie przedsiębiorcy zażądali Mühlfelda — pospieszył on na ich ratunek do Lwowa i bronił ich w świetnej mowie, 5 godzin trwającej. Przy rozprawach ostatecznych, gdzie znajdowało się 50 do 100 świadków, nie trafiło się nigdy, aby się pomylił w nazwiskach. Także w Radzie państwa, w rozprawach o budżecie lub kolejach żelaznych, cytował kolosalne szeregi liczb. Mimo swej rozgałęzionej praktyki, która mu niosła rocznie 15—20.000 zlr. żył on w nader przy-

Kiedy w drugiej połowie kwietnia wszystkie już drzewa w okolicach Warszawy bujnie się zielenią: nad Biebrzą, tu, gdzie ona gubernią Augustowską od Grodzieńskiej odgradza, bieli się nieraz jeszcze śnieg i dmą wichry zimowe.

Źródła Biebrzy, nazywanej tu Bobrą, nie są dalekie od księcia rzek litewskich, od Niemna. On (jak Ren pod Bazyleją) skręca się w Grodnie nagle ku północy i pędzi potem do morza; Bobra powoli dąży na zachód, ku Narwi, a zatem ku Warszawie.

O mil 5 od Grodna, wpada do Bobry Lebieździanka, i zaraz za nią cały brzeg prawy znacznie się podnosi. Jadąc od Grodna, Lipska lub Jastrzębnej, spostrzegasz na wzgórzu schłodny, murowany kościółek Krasnoborski, mile drzewami ocieniony. Jestto pewnie jedna z najmniejszych rotund katolickich na świecie. Daleki z niej widok na nizinę pół mokrą, pół suchą, kręto wodami Bobry poprzeryzaną, i na przeciwny brzeg płaski, zasiany wioskami gubernii Grodzieńskiej.

Wzgórze czyli ta wyższa płaszczyzna ciągnie się dalej północnym brzegiem Bobry o dobrą milę ku zachodowi. Grzejąc się na słońcu południowym,

krych majątkowych stosunkach, a to tak dalece, że przy schyłku życia, przyjaciele jego rozpisali chcieli publiczną subskrypcyę, w celu udzielenia mu wydatnej pomocy.

Pogrzeb jego będzie nader świetnym, gdyż będzie on równocześnie demonstracyą przeciw konkordatowi.

Paryż 22 maja 1868.

Afrykańskie upały, panujące tu od dni kilku, nie umniejszyły wcale gorliwości tutejszych zgromadzeń, rozprawiających tak w senacie jak i w ciele prawodawczem; trybuna w ciągłej jest czynności, a wygłaszane mowy, zwracają uwagę na stan moralny kraju i na jego interesa materialne.

Wczoraj odpierał z trybuny p. Rouher zarzuty Thiersa, zarówno jak zbijał cyfry podane przez p. Pouyer-Quertier. Kryzys zaczyna powstawać z ważnych powodów, a p. Olivier wskazał najważniejszą, gdy opisał stan niedowierzania, który w Europie paraliżował dotąd ruch interesów; tylko myli się pan Olivier gdy sądzi, iż aby wszystkiemu zaradzić, dość jest, naprzeciw złemu, jakie obecnie panuje, stawić środek uniwersalny t. j. jego liberalizm. Tu właśnie wypadało uspokoić umysły, gdyż epoka rewolucyi niebawem zaświta we Francyi.

Przygotowania wojenne ciągle postępują. Rząd pragnie, aby wszystko było gotowe do połowy sierpnia. Z tą samą gorliwością zajmuje się organizacyą ruchomej gwardyi narodowej, która będzie wkrótce gotowa do przeglądu, odbyć się mającego przez generałów. A jednakże ta gorliwość i pośpiech w zbrojeniu, zdaje się być w harmonii z rozporządzeniami pokojowymi. Osoby, stykające się z cesarzem upewnniają, że te zajęcia są wbrew przeciwnym zamysłom wojennym. Te same osoby dodają, lecz nie wiem na czym się opiera to ich upewnienie, iż Napoleon III. udaje się 31. bm. do Rouen, aby tam zarówno jak w Orleanie poczynić oświadczenia pokojowe. Pocóż uspokajając kraj, gdy nie ma obawy wojny?

Wiadomości polityczne.

Austria i Węgry. Na posiedzeniu Rady państwa z d. 25. b. m. poświęca przewodniczący kilka gorących słów pamięci zmarłego posła, dr. Mühlfelda. Minister finansów przedkłada wniosek rządowy do ustawy o zmianie statutu banku narodowego. Dalej uchwalono wnioski co do fideikomisów, zapobiegania zarazie bydłowej, i ustawę o wyborach bezpośrednich do Rady państwa. Delegacya galicyjska i Tyrolczyści nie brali przy tej ostatniej ustawie udziału w głosowaniu. Minister spraw wewnętrznych polecał projekt, jako przewidziany w ustawach zasadniczych, a nienaruszający interesów pojedynczych krajów koronnych.

rozległy się na jej krawędzi wioski Sztabińskie Krasnybór, Jasionowo, Wolna i Krasnoborki.

Przed samym Sztabinem brzeg zniża się zupełnie i masz w Sztabinie jedyny w tej stronie most, przez Bobrę prowadzący.

Z Warszawy możesz w Augustowie stanąć pocztą wozową w 22 godzinach. Wypocząwszy w oberży przy rynku, jesteś za 4 godziny w Sztabinie. Jest wprawdzie do Sztabina tylko 3½ mili; ale trakt ten Białostocki nie ma dotąd bitego gościńca, i droga wiedzie po części błotami i piaskami.

Wyjeżdżasz z Augustowa rogatką Warszawską i skręcasz się ku wschodniemu południowi. O pół mili przejeżdżasz przez kanał Augustowski koło dworu leśnictwa Białobrzegi. O milę dalej masz wieś Kolnicę z przyjemnym dworem i obszernym jeziorem.

Zaraz za ostatnią jej chatą wjeżdżasz w czworogranną posepną borów i lasów; czworogrann od zachodu ku wschodowi 2½ mili długi, 2 mile szeroki. Oto są dobra Krasnybór, czyli Sztabin.

Trakt przerzyna je z północy na południe prawie na dwie równe połowy. Karczma na początku borów zowie się Zielona. Gęsta przeczyna i olszyna na błotach zwięża drogę. Poniżej gęsznia

Urzędowa „Wiener-Zeitung“ ogłasza sankcyonowaną ustawę o rozdziale szkoły od kościoła, ustawę małżeńską i ustawę międzywyznaniową.

Polska. Do „Czasu“ piszą: W królestwie kongresowem zaprowadzono straż wiejską od roku; składa się ona z byłych żandarmów, odstawnych żołnierzy i z policyi; teraz jednak nie życzą sobie nadal mieć tej samej, czy też chcą powiększyć jej ilość, dość, że namiestnik wysłał p. Kosteckiego kapitana do Petersburga, aby tam werbował straż dla Królestwa.

W Kongresówce sprzedają dobra rządowe na wypłaty w lat 35; jak donoszą „Inwalidowi“ hr. Wielopolski w z. r. nabył pewną część tych dóbr, teraz zaś hr. Wielopolski i hr. Zamoyski starają się nabyć jakieś fabryki żelazne rządowe. Bankier Bloch zakupuje młyn parowy na Solcu. „Inwalid“ robi uwagę: „Czy o tem wiedzą w Moskwie, na cóż czekają rosyjskie kapitały!“

Dnia 23 maja ma się odbyć obchód pamiętki śmierci śś. Cyryla Metodyusza w Petersburgu. Uroczystość będzie się składać z nabożeństwa w kazańskim soborze i następnie z obiadu. Bon appétit — naszym Słowianom?

Cesarz polecił Jenerał-gubernatorowi Kijowskiej, Podolskiej i Wołyńskiej gubernii, żeby przy zakupie dóbr zastawniczych w instytucjach kredytowych albo obciążonych długami rządowymi, wolno było osobom, mającym prawo do ulg na zasadzie najwyższego rozporządzenia z 5 marca 1864 r., wzmiankowane długie tak bankowe jak rządowe, spłacać listami kredytowymi ziemskiego banku Chersońskiej gubernii, przyjmując takowe po ich rzeczywistej wartości.

W Litwie zaś wydał Potapow polecenie, aby zażądać od właściwych konsystorzów rzymsko-katolickich dyccezyj dokładnej wiadomości o istniejących bractwach i te z nich, które mają prawne pozwolenie istnienia zostawić nienaruszonymi, tylko dać mu wiadomość o nich z listą imienną bractw i z ustawą; te zaś bractwa, które nie posiadają prawnego pozwolenia i nie mają ustaw, natychmiast rozwiązać, odebrać od członków nieprawne dokumenta, zobowiązać ich do dania podpisu, że wiedzą o zamknięciu bractwa, a zarządzających kościołem zobowiązać podpisem do tego, że ani bractw niniejszych na nowo nie utworzą, ani dawnych nie wznowią bez wiedzy i pozwolenia rządu, pod karą odpowiedzialności według całej surowości prawa; pieniądze i inny majątek bractw oddać należy dotychczas zarządzającym do dalszego rozporządzenia.

Wypadek, który się zdarzył w teatrze Warszawskim d. 18 b. m., uczynił rozgłosne wrażenie szczególnie w kołach arystokracji. Przed rozpoczęciem przedstawienia podniosła się zasłona, a na scenie ukazał się jenerał, który po rosyjsku odczytał publiczności telegram o urodzeniu się syna następcy tronu. Wiadomość ta miała niby nadejść w chwili, gdy hr. Berg przybył do teatru, co jednak oczywiście było komedią, gdyż na kilka godzin przed tem jeszcze, Berg ten telegram miał już w ręku.

Po odczytaniu telegramu musiała wedle zwyczaju orkiestra odegrać hymn rosyjski, przyczem publiczność wstawać jest obowiązana. W jednej z łóż siedziały, hrabina Plater, Kossakowska i pani Łaska, Iłńska z domu, u których znajdował się także konsul francuzki. Towarzystwo to zabawiając się, zapomniało powstać podczas odpiewania hymnu. Berg spostrzegłszy to, posyła natychmiast oberpolicmajstra z rozkazem, ażeby damy wyszły nie-

podróżnego. Na prawo widać, że gościli węglarze. Na lewo napis na słupie wskazuje drogę do Krasnegoboru.

Naraz roztwiera się, jakby cyrk jaki, znaczna przestrzeń pól, dokoła borami otoczona, i spostrzegasz na lewo wiatrak, na prawo szeregi topoli, i na wzgórku domek mieszkalny. Jestto Cisów, skromna rezydencja ś. p. Karola hr. Brzostowskiego. Bokiem do dworu stoi kancelarya, a niżej sadu, nad stawkiem, czerwieni się dach browaru.

Mijamy ze czcią przybytek tego przyjaciela ludzkości. Jadąc ciągle prosto, mijamy karczmę murowaną Podcisówek, która z domami Cisówka stoi w jednym szeregu pod borem. I znowu wjeżdżamy w bory i lasy, tą razą po większej części sosnowe i piaszczyste. Po półgodzinnej jeździe roztwierają się one na chwilę i przejeżdżasz środkiem wsi Kamień; ale zaraz za nią bór się znowu zwiera, i nie widzisz nic, tylko sosny i piasek. Nareszcie za ostatnim drzewem spostrzegasz na piasku Sztabin, i widzisz graniczną rzekę i graniczne brzegi.

Samo nazwisko Sztabin nasuwa myśl, że tu była niegdyś huta, wydająca sztaby żelaza. Dziś w tej mierze nie ma i śladu. Dawne dokumenta nazywają Sztabin miasteczkiem. Rzeczywiście wy-

zwłocznie z teatru, a konsula zawezwał do łoża, zapewne dla uniknięcia wszelkiego nieporozumienia.

Nazajutrz powołany został hr. Kossakowski do Berga, który mu grubiańskimi słowy nieprzyzwoitość żony zgromił. Trzeba wiedzieć, że u wszystkich tych dam niepowstanie w łożu, nie mogło być uważane za demonstrację, z powodu, iż one i ich mężowie Bergowi doskonale z lojalizmu są znane i na wszystkich balach i recepcjach polską arystokrację reprezentują, i że te panie przedewszystkiem o łaskę Petersburga nade wszystko są dbałe, a u hr. Kossakowskiej był nawet cesarz raz na obiedzie.

Moskwa. W arsenałach petersburskich dzień i noc pracują nad dostarczeniem przyborów do artylerii. Największy arsenał znajduje się nad przystanią newską. Założono go w r. 1849, a od roku 1850 jest w ciągłej czynności. Od 1850—1866 dostarczył on zwyczaj 2.000 dział i moździerzy, co blisko 120 sztuk rocznie wynosi. W przeciągu tych 16st lat używano do pracy tylko samych żołnierzy, w przeszłym roku jednak zastąpiono tychże tysiącami płatnych robotników cywilnych, i z tymi rozpoczęto teraz wyrabianie gwintowane czterofuntowe działa odtłocowe, przeznaczone dla artylerii polnej. Pracują niezmordowanie, od roku 1867 bowiem cztery razy tyle dostarczyli przyborów do artylerii, jak w latach poprzednich. Ułano blisko 350 sztuk czterofuntowych, a 100 dziewięćfuntowych dział. Prócz tego zamieniono 100 starych dwunastofuntowych dział wałowych na gwintowane, jak również wyrobiono potrzebną ilość lawet, 500 wozów dla amunicji i 185.000 sztuk rozmaitych innych przyborów do artylerii. Obecnie leżą działa do obłożenia z ośmiu-calowymi wylotami, a wkrótce spodziewają się artylerję obłożniczą i wałową na równą stopę postawić, jak artylerję polną.

Arsenały wyrabiają działa podług nowego systemu, mechanizmem zaś odtłocowym zajmuje się osobny do tego li tylko przeznaczony arsenał. W tym ostatnim zaopatrzono w mechanizm odtłocowy od r. 1867, 500 czterofuntowych dział polnych z arsenału petersburskiego i około 100 sztuk 12—24funtowych dział z innych fabryk krajowych, a 50 takichże samych dział o ośmiu-calowym wylocie — obydwu rodzaje z fabryk zagranicznych. Podobny arsenał, którego zadaniem jest 100—150 sztuk 4—9funtowych dział w roku dostarczyć, urządzono teraz w Briansku i od dnia ostatniego lutego jest tenże już w ruchu.

Wschód. Ajenci moskiewscy, którzy na jakiś czas zaprzestali już byli swych niecznych machinacji, na nowo obecnie podjęli swe czynności i znowu głównym miejscem ich czynnej działalności jest Bułgarya, w której koniecznie wywołaćby chcieli ogólne powstanie. Zdaje się, iż Moskwa przede wszystkim ma na oku strategiczno-topograficzne względy i że jej tylko idzie o główny punkt oparcia się nad Dunajem, gdyż inaczej prawdziwie nie da się wytłumaczyć, dla czego Moskwa przede wszystkim obrała Bułgaryę za miejsce do swych czynności, zwłaszcza że wiadomą jest rzeczą, iż Bułgarzy z pomiędzy wszystkich ludów chrześcijańskich Turcyi, najbardziej przychylnymi są Porcie. Tak samo bowiem wyraża się o Bułgarach i jeden z tureckich dzienników urzędowych, dodając jeszcze w końcu: „Oczywista tedy jest rzeczą, iż Turcyą pewną przychylnością przepełnioną jest ku Bułgarom, i że ich odszczególnia przed resztą swych chrześcijańskich poddanych.“ Pomimo tych komplementów jednak, rzeczy się mają zupełnie inaczej;

gląda na takowe, mając około 80 (nieco lepszych) domków, a w środku obszerny, czworograniasty rynek. Leżąc na frakcie z Suwałk i Augustowa do Tykocina i Białegostoku, i mając w tej okolicy jedyny most przez Bobrę, mógłby być Sztabin dźwignąć się; ale kiedy Augustów, który najpotężniejszy z Jagiellonów na wzór Krakowa (z rynkiem tak obszernym, jak krakowski) złożył, i imię mu swe nadał, tak mało wzrósł, iż nawet Sadu Pokoju i szpitala nie ma; to nie dziw, że mały Sztabin z miasteczka prywatnego został wsią, teraz po większej części przez starozakonnych osiadłą.

Pocziwe dziewczętko otworzyło nam wrota od wsi, i wjechaliśmy w ulicę dość długą, w której mieszka kilku rzemieślników chrześcijańskich. Na rogu rynku masz na prawo drewnianą plebanie. Jadąc ciągle prosto, lewą połączył rynek, ujeżdżaliśmy na nim kościół i studnię, a zostawiliśmy bryczkę przed karczmą drewnianą na lewo, udaliśmy się prosto na most przez Bobrę, do gubernii Grodzieńskiej.

(d. c. n.)

okazało się bowiem przy ostatnich mianowaniach do rady państwa i rady sądowniczej, iż ministrowie tureccy zupełnie nie pokierowali się ową przychylnością, jaką bądź co bądź żywić miała Turcyja dla Bułgarów. W Radzie państwa bowiem obok 28 Turków, 5 Ormianów, 4 Greków, 2 Żydów i jednego Maronity, zasiada tylko jeden Bułgar, Iwanko Effendi, a również nie lepiej uwzględniła Porta Bułgarów w radzie sądowniczej, gdzie obok Turków, Ormianów i jednego Greka również zasiada jeden tylko Bułgar, Gawriel Effendi. Okoliczność ta mimowoli przypomina nam kokietywanie niemieckich dzienników urzędowych w Austrii z Polakami i w obec tych zapewnień sympatycznych, zupełnie przeciwne postępowanie rządu; i nas uważają tu dzienniki za najprzychylniejszych ze wszystkich ludów monarchii dla rządu austriackiego, a mimo to jednak najbardziej upośledzono nas we wszystkim.

Jak z Gałaczki donoszą, przybył tam przed kilkunastu dniami kapitan moskiewskiej inżynierii, niejaki Piotr Klinder. Ztamąd udał się dalej do Tulmy, gdzie przez 4 dni trudnił się topograficznem zdejmowaniem planów, miasto zaś Tulnę kazał sobie prócz tego odkopiować za pomocą fotografii. Kapitan ten mówi po francuzku, angielsku, niemiecku i węgiersku i jest członkiem Towarzystwa geograficznego w Petersburgu. Następnie, udał się do Odessy. Krzątanie się jego zwróciło uwagę kilku konsułów mocarstw zagranicznych, dlatego też bacznie śledzono jego kroki.

Jak wiadomo, rząd serbski ciągle jeszcze myśli o połączeniu południowych Słowian tureckich w jedno wielkie państwo serbskie, czemu się jednak Bułgarya sprzeciwia. Również i stronnictwo opozycyjne młodej Serbii przyznaje w tym względzie zupełną słuszość Bułgarom i potępia owe stronnictwo serbskie, które dzisiaj marzy o odbudowaniu wielkiego cesarstwa serbskiego. Podobnie nie zgadza się ono i z drugim stronnictwem, którego hasłem jest federacyja serbsko-bułgarska. Stronnictwo bowiem opozycyjne życzy sobie wolnej Serbii, a obok niej podobnież wolnej Bułgaryi. — W tym samym duchu wyraża się o tej sprawie i prasa rumuńska. „Narodnost“, organ bułgarskiego stronnictwa czynu, nazywa przeto niedorzecznością marzenie Grecyi o państwie bizantyńskim, w którymby się zlać miały wszystkie ludy półwyspu bałkańskiego. Dzisiaj bowiem górę już bierze zasada narodowości i wolności, a nie zasada podług którejby jeden naród należało podbić dla drugiego, ażeby go na nowy ucisk despotyczny wystawić. Podobnież występuje „Narodnost“ i przeciw zachciankom rządu serbskiego, dodając, iż one urzeczywistnić się nie dadzą i z tej jeszcze przyczyny, iż zbudowaniu cesarstwa południowo-słowiańskiego poprzedzićby musiało koniecznie rozbięcie dwóch mocarstw, Turcyi i Austrii, a na rozbięcie tej ostatniej żadną miarą pozwolić nie może Europa, której interesa tak ściśle związane są z istnieniem Austrii... „Naród bułgarski“ — kończy rzeczony organ — „powstanie tylko, ażeby zdobyć dla siebie wolność i autonomię, tak jak je sobie zdobyli już Serbowie i Rumuni; do innych planów mieszać się Bułgarya nie myśli.“

Nowiny z kraju i zagranicy.

* Wydział towarzystwa demokratycznego już się ukonstytuował i wybrał swym przewodniczącym p. Franciszka Smolkę, a zastępcą jego p. Henryka Schmitta.

* Szkoły. Najwyższym postanowieniem z d. 9. maja b. r. dozwolono, by teraźniejsze drugie gimnazjum w Krakowie, podniesione było do rzędu ośmioklasowych gimnazjów pierwszej klasy już z początkiem roku szkolnego 1868-69.

* Stypendyum. JE. pan namiestnik nadał opróżnione stypendyum z fundacji ś. p. Głowińskiego, przeznaczone dla synów ubogich mieszczańskich w rocznej kwocie 157 złr. 50 c. w. a. Win. Krowczyńskiemu, uczniowi I. klasy w gimnazjum Franciszka Józefa we Lwowie. Uczeń ten celuje postęпами w naukach, jest pierwszym pomiędzy współuczniami, ojciec zaś jego jest ubogim rzemieślnikiem, ma pięcioro małoletnich dzieci, z których trzech synów do szkół uczęszcza.

* Mianowania. C. k. krajowa dyrekcja skarbu we Lwowie mianowała przy podlegających jej urzędach podatkowych: a) Kontrolorem III. klasy, oficyała urzędu podatkowego I. klasy Lud. Szydłowskiego. b) Oficyalami I. klasy, oficyałów urzędów podatkowych II. klasy Ferd. Rottera i Win. Trojanowskiego. c) Oficyalami II. klasy, oficyałów urzędów podatkowych III. klasy Józ. Bienkowskiego, Jana Ligęzę, Józ. Pięleckiego i Edm. Veitha, a) Oficyalami III. klasy, kr. węg. oficyała urzędu podatkowego II. klasy Rud. Maniaka, przeniesionego na czasowy stan spoczyнку kontrolora urzędu podatkowego Bron. Spolskiego, kwieskowanych oficyałów urzędów podatkowych Franc. Górec, Winc. Nawratila i Leona Trusiewicza, a) Oficyała urzędu podatkowego Winc. Richtera, wszystkich stale.

C. k. sąd krajowy wyższy w Krakowie przeniósł - ad junkta sąd. w Tarnowie Adolfa Brasona do c. k. sądu kraj w Krakowie, a aktuariuszów sądowych Jul. Talasiewicza i Jana Jendl mianował prow. adjunktami sąd., pierwszego w Tarnowie, drugiego w Rzeszowie.

* **Pompes funébres.** Pod tą nazwą utworzyło się przed siębiorstwo w Wiedniu, które się ma zajmować pogrzebami. To na pozór nieznaczne przed siębiorstwo, posiada swój własny gmach, trzyma na stajni 20 koni, które wzrostem i rasą nie ustępują tym, jakie widzieć się dają przy książęcych ekwipażach. Obok stajen znajdują się warsztaty, składy metalowych trumien, wozownie, pomieszkania dla rzemieślników itp. W wozowni znajduje się 18 wspniania-tych karawanów. Pokazuje się z tego, że dobre kierownictwo każdemu przed siębiorstwu powodzenie zapewnić może.

* **Za b o b o n.** W mieście węgierskiem Ujvaros od dni kilku mówią tylko o jakimś dziwnym wypadku, że pewien żyd w gniewie będąc, wśród kłatw i bluźnierstw Boga obrażających, wystrzelił do nieba i natychmiast przemienił się w s... W ostatnich dniach zgromadził się lud przed sądem gminnym, aby się przekonać o tej metamorfozie. Z trudnością przyszło radcom gminnym, zabobon ten ludowi z głowy wybić i tłumy do domów odprawić.

* **Znaleziony krzyż honorowy polski,** z napisem *Virtuti militari* odebrać można u Jerzego Lenharda w sądzie krajowym wyższym.

TEATR.

W poniedziałek przedstawiono na dochód p. Teksla melodram p. n.: „Trzydzieści lat z życia szulera.“ Jakkolwiek wybór sztuki nie świadczy bardzo korzystnie o smaku estetycznym beneficjanta, to jednak przedstawienie melodramu tego wypadło jak najlepiej. P. Teksel w roli Oskara celował dobrą i naturalną grą, zwłaszcza, że głos jego tą razą był mniej kwilący, niż to dawniej bywało, przeto tym silniejsze na widzach wywołał wrażenie. W scenach tylko salonowych byłoby do zarzucenia panu T., że mało w ruchach rozwija elegancji i zdradza niejako artystę prowincjonalnego. Do najlepiej udanych policzyć wypada ostatnią scenę drugiego aktu, w której rozwinał grę żywą, pełną siły, co jest niezbędnym warunkiem dobrego powodzenia. Nie sądzimy, aby usunięcie drobnych usterek było dla pana T. trudne do pokonania. P. Królikowski w roli Wenera, odznaczył się jak zwykle w podobnych rolach, znajomością charakteru i staranną grą. Pani Linkowska w roli Ameli, odpowiednio do sytuacji przeprowadziła grę swoją przez wszystkie koleje życia z jak największą prawdą. Publiczność też kilkakrotnie wywołała tych artystów.

* **Koncert.** Wczorajszy koncert, dany w sali ratuszowej na dochód stowarzyszenia czeladzi „Gwiazda“ wypadł lepiej niż się tego spodziewano. Kwartet smyczkowy „Mozarta“ wykonany był przez amatorów nader starannie. Najlepiej jednak podobał się śpiew panny W. K. (leczkowskiej) tak w arii z opery „Joanna Hackete“ jako też w duecie „Adio“ — ten ostatni musiał być na żądanie powtórzony. Panna K. celuje przedewszystkiem dobrą szkołą a staranność w wykonaniu nadaje jej cechę prawdziwej artystki. P. Wysocki odspiewał dwie arie i dwuspiew, i odpowiednio do wykonania zjednał sobie każdą razą huczne oklaski. Melodya Dancła, odegrana na skrzypcach przez Słotniego K. była bardzo staranna tylko że koncert to nie popi. Koncert zakończył chór męzki, który zasługiwał ze wszech miar na uznanie. Był to pierwszy objaw publiczny rezultatu stowarzyszenia miłośników śpiewu, który jak najlepiej publiczność przyjęła.

Kraków dnia 23. maja 1868.

(L. T.) O godzinie 4tej po południu d. 23. maja wyprowadzono zwłoki p. Maksymiliana Kazimierza Przestrzelskiego na miejsce wiecznego spoczynku. Świeżo, gdyż zaledwie przed dwoma tygodniami promowany na stopień doktora medycyny, ś. p. Przestrzelski posiadał wszelkie wymogi, jakich świat od młodego człowieka żądać może: nader przyjemny w obęściu, skromny, pilny i pracowity w wysokim stopniu, mógłby być najwyższe dostojenstwa piastować, gdyby przedwczesny, nagły zgon, nie był pozbawił matki jedynej rodpery, ojczyzny młodzieńca, który z równym zapałem bił się za jej wolność w kilkunastu potyczkach nieszczęśliwego ostatniego naszego powstania, jak z równą gorliwością i żelazną pracą wziął się do nauki, by i w tej gałęzi służyć krajowi. Dość powiedzieć o tym młodzieńcu, że jego profesorowie dowiedziawszy się o jego zgonie, oplakiwali go, a na twarzach kolegów wryty był głęboki smutek po najdroższym koledze, który niezawodnie żadnego w Krakowie nie miał nieprzyjaciela.

Nieliczone tłumy, prowadzone przez duchowieństwo, odprowadziły go na cmentarz, gdzie najprzód ks. kan. Wilczek miał przemowę, a następnie w bardzo treściwej, pełnej żalu ułożonej mowie, pożegnał pan Franciszek Bylicki, prezes komitetu towarzystwa akademickiego bratniej pomocy, kolegę i przyjaciela. Towarzystwo śpiewu „Muza“ odspiewało pieśń pogrzebową przez p. Bogdańskiego umyślnie ułożoną, zaczynającą się od słów: „Pożegnałeś drogi bracie.“ Koszta pogrzebu pokryli koledzy i już jest dość znaczny fundusz na pomnik.

Podczas pogrzebu ś. p. Kazimierza Przestrzelskiego dr. medycyny i asystenta kliniki okulistycznej, nadszedł telegram z Gracu o zgonie Władysława Szukiewicza, dr. ob. praw, syna jednego z najstarszych współpracowników „Czasu.“ Przed 6 tygodniami wyjechał tenże szukać zdrowia w południowych Włoszech, lecz tylko do Gracu dojechał. Znany jest ten młodzieniec w świecie literackim, gdyż był autorem nader wielu artykułów i pracował nad projektem uregulowania różnych spornych kwestyj włosciańskich.

Prawo dziedziczenia i zakaz dzielenia gospodarstw włosciańskich.

Od czasu zniesienia pańszczyzny wiele się u nas w Galicyi zmieniło, ale też wiele pozostało „*beim alten*“. Do ostatniego rzędu należy także policzyć **prawo dziedziczenia i zakaz dzielenia gospodarstw włosciańskich.** Nikt nie zaprzeczy, iż z zniesieniem pańszczyzny i oddaniem gospodarstw na własność włoscianom również i wszelkie ograniczenia połączone niegdyś z posiadaniem dominikalnych lub też rustykalnych gruntów ustać były powinny — gdyż własność zwłaszcza nieruchomości temci większą ma wartość i znacznie przynosi tak dla pojedynczych jakoteż i dla kraju korzyści, im większą się właścicielom nada swobodę i im więcej ona jest wolną od pewnych pregrawacyi i przywilejów do ponoszenia nadmiernych ciężarów i jest ubezpieczoną a raczej właścicielowi zagwarantowaną. Ani przy, ani też po zniesieniu pańszczyzny, niepomyślano ani o jednym ani też o drugim. Brak tabuli dla mniejszych posiadłości lub też innej podobnej instytucyi, jest główną przyczyną niestósowności niskiej wartości gospodarstw włosciańskich; stosunkowo nikt pewnym być nie może, czyli też posiadacz jest oraz i prawnym właścicielem gruntu, i czyli nie zostanie narażonym na proces, jak wiadomo u nas bardzo kosztowny i rozwlekły a przy końcu utraci zaliczoną cenę kupna i dopłaci kosztu sądowe. — Po największej części przechodzi gospodarstwo włosciańskie z rąk do rąk dziedzicznie z rodziców na dzieci. — Prawo dziedziczenia gospodarstw włosciańskich jest zatem dla ludu pracującego około roli i posiadającego dość liczną rodzinę wielkiej wagi i doniosłości. — Zwykle dla braku testamentu (gdyż pisemne ostatniej woli rozporządzenia włoscian, są w skutek nieustanowienia spadkobiercy kodycylami) przeprowadzone bywają pertraktacje spadkowe wedle prawnego dziedziczenia. — Prawne dziedziczenie gospodarstw włosciańskich różni się od ogólnego prawnego dziedziczenia w ustawie cywilnej określonego, i podlega wedle §. 761 ust. cyw. niektórym wyjątkom w ustawach politycznych zawartym. Taką ustawą po dziś dzień w Galicyi obowiązującą jest patent z d. 10. maja 1787 r., który późniejszymi patentami szczególniej z 31. marca, 17. kwietnia, i 5. czerwca 1788 r. — 26. maja i 25. czerwca 1789 r. i innemi pomniejszemi patentkami i cyrkularzami bliżej określony i wyjaśniony został. Patenta te na mocy sąd. minist. rozp. z dnia 17. lipca 1850 (nr. 277 zb. ust. p.) i najw. pism. kab. z d. 31. grudnia 1851 (nr. 4 zb. ust. p.) tak długo obowiązywać mają, póki nowe ustawy takowych nie zmodyfikują.

Główne zasady tychże ustaw politycznych dadzą się streścić w następujących trzech punktach: 1. gospodarstwa włosciańskie są niepodzielne, — 2. nikt więcej jak jedno gospodarstwo włosciańskie posiadać nie może. — 3. męzkie potomstwo ma pierwszeństwo co się tyczy dziedziczenia gospodarstw przed żeńskim — a starsze przed młodszym.

Polepszenie stanu kultury gospodarstw włosciańskich, przysporzenie licznego i silnego zastępu włosciańskiego — nakoniec osiągnięcie łatwiejszego poglądu i kontroli co się tyczy obowiązków i ciężarów do osoby i gruntu przywiązanych, były najgłówniejszymi a można powiedzieć jedynymi celami, które powyższymi ustawami, dobrem chłopków naszych tak dobrze i gorliwie opiekujące się, na tych trzech głównych zasadach się opierające prawo — osiągnąć pragnęło. Wedle powyższej ustawy ma dziedziczyć prawnie gospodarstwo: 1. najstarszy syn żyjący, a w braku syna 2. najstarsza żyjąca córka, w braku tejże 3. najstarszy wnuk z najstarszego syna 4. najstarszy wnuk z najstarszej córki, etc.

Reszcie spadkobiercom przyznana zostaje na nich przypadająca scheda — powszechnie splata zwana, którą obejmujący gospodarstwo tymże splacie obowiązany jest. Cała więc, gdyby i najlicniejsza rodzina, jest zdana na łaskę lub niełaskę najstarszego syna, który zwykle pozbyć się stara swoich współsukcesorów, wydając siostry lada jak za mąż a braci oddając do służby a z schedy nigdy im się nie dostaje.

Gospodarstwa włosciańskie zostają zwykle wedle stótkrotnego podatku nisko oszacowane — bo gdyby je szacowano wedle wartości bieżącej, wy-

padłaby należytość spadkowa tak wysoka, iżby ją dziedzic spłacić niebył w stanie.

Przy tak niskiem oszacowaniu okazuje się scheda na każdego spadkobiercę przypadająca bardzo szczupłą. Urzęda podatkowe nie tak trafna jak dowcipna mają normę co się tyczy opłat spadkowych. Zostaje nieruchomy spadek niżej stótkrotnego podatku z powodu zdezelowanych budynków, zaniedbanego gospodarstwa, piaszczystej lub skalistej gleby oszacowany; urząd podatkowy, nigdy niżej stótkrotnego podatku należytości spadkowej niewymierza, tylko bierze tenże za miarę — oszacowano zaś nieruchomość wyżej podatku — wtedy już się podatku nie trzyma, tylko wymierza prawne procenta z „zuschlagami i beitrageami“ wedle maksimum szacunkowego. — Niedaremnie też po śmierci męża zawodzi pozostała wdowa: „Po coś mnie opuścił, z kądże ja podatek pośmiertny za ciebie zapłać?“ — i nie tyle ją trapi strata męża, ile przyszła sekwestracja za wszelkie należytości — zwykle z taką nielitościwą sumiennością przeprowadzona.

Śmierć zatem gospodarza, głowy familii, jest istotną ruiną tejże i całego gospodarstwa.

Wiadomo ogólnie, iż nęda między włoscianami doszła do najwyższego stopnia, a grosz gotowy, jest u nich rzadkością. Jeżeli zatem po śmierci spadkodawcy pozostała wdowa lub pełnoletni główny spadkobierca, steple, należytość spadkową i notaryuszowi za przeprowadzenie pertraktacyi, takse na szkoły normalne, koszta pogrzebu i t. d., a gdy są sumienni, wypadającą część spadkową sukcesorom wypłacić muszą, — są też i przymuszani pożyczkę zaciągnąć u żydków, płacąc 200 a nawet i daleko więcej procentu. Bank włosciański, oparty na przystępnych warunkach, jakimi się nowo założony szczycić pragnie, byłby istotnie wielkiem dobrodziejstwem dla mniejszych gospodarzy, bo dla tych wielkich „schuldenmacherów“ dość zakładów mamy.

Jeżeli więc ustawa polityczna miała na celu utworzenie licznego i silnego zastępu ze stanu włosciańskiego, trzymając się zasady niedzielenia gospodarstw i majoratu, to trafiła istotnie kulą w płot, bo utworzyła przeciwnie liczny zastęp proletaryatu włosciańskiego, rzucającego się z braku zatrudnienia, sposobu życia i pracowania, na bezdroża, a coraz częstsze kradzieże, rabunki i inne zbrodnie są po największej części skutkiem mnożącego się żebractwa włosciańskiego.

Przyrzeczonych ustaw, któreby te anormalne stosunki zmieniły — z takim upragnieniem oczekiwanych — dotąd nie doczekaliśmy się. Od czasu zniesienia pańszczyzny aż do dziś dnia, nie w tym względzie nie uczyniono, zostawiono tak ważne kwestye jakimi są dziedziczenie i rozdzielność roli na dobre nam znaną opiekę urzędów powiatowych, które wlekły biedę państwową wedle jednego biurokratycznego kopyta z dnia na dzień — jednym pedantycznym torem, a zawsze „*beim alten*.“ D. n.

Ostatnie wiadomości.

Paryż 24. maja. Gabinet wiedeński zamierza zawezwać rząd rumuński, ażeby tenże cofnął swą notę wysłaną do generalnego konzula austriackiego; chciałby jednakże wywieść się najprzód, jak się w tym razie zachować myślą inne mocarstwa. Francja jeszcze nie zdecydowała się w tej mierze, Anglia zaś okazała się gotową poprzeć owo wezwanie.

„Constitutionnel“ konstatuje, iż w mowie tronowej króla pruskiego, powiewa pewien duch o wiele więcej wznioslejszy nad ową niepewność, jaka objawiła się w obradach parlamentu celnego i dodaje, iż mowa ta jest pierwszym urzędowym objawem, który zupełnie zgadza się z duchem traktatu prazkiego. Wszyscy przeto zwolennicy pokoju i prawdziwi politycy zgodzić się muszą z treścią tej mowy.

Berlin 24. maja. Sprawozdanie południowo-niemieckiego stronnictwa parlamentu celnego, uważa przeważające przenoszenie celów wojskowych w Związku północno-niemieckim, jako paraliżowanie podniesienia interesów duchowych i materyalnych i stawia za zadanie stronnictwa, zachowaną samostność południowo-niemiecką połączyć z obowiązkiem narodowym i w drodze wolnomyślniej polityki zdążać do połączenia państw południowo-niemieckich, które pojedynczo żadną miarą utrzymać by się nie mogły.

Cennik giełdy pieniędzy i towar. we Lwowie dnia 26. Maja 1868.

Akcyje kolei gal. Kar. Ludw. po 200 zlr. m.k.	196 25	197 25
" lwow. czern. po 200 zlr. w. a. sr.	172 50	173 50
" banku hypot. gal. po 200 zlr.	—	71 50
" papier. czerlański po 200 zlr. w. a.	77 15	77 40
Listy zastaw. tow. kredyt. gal. w. m. k.	73 50	73 75
" " banku hypot. galic. w. w. a. bez kuponu	84 75	85 50
Oblię indemnizacyjne galic. WX. Krakowskiego	63 10	63 45
" " Księstwa Bukowin.	—	—
" pożyczki głodowej z r. 1866	99 25	99 75
" kol. gal. Karl. Lrd. I Emissy	88 75	89 50
" " lwowsko-czern. I.	76 25	77 25
" " " II.	—	—
" " " III.	—	—
Dukat holenderski	5 52	5 56
Dukat cesarski	5 54	5 58
Napoleon d'or	9 29	9 34
Rubel srebrny rosyjski	1 80	1 84
" papierowy rosyjski	1 58	1 59
Banknoty polskie za 100 zł. polskich	—	—
Talar pruski srebrny	—	—
Pruskie bilety kasowe	1 71	1 72
Półimperyal rosyjski	9 46	9 55
Srebro	114 50	115 50

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 26. maja.

	zlr.	kr.
5% Metaliki	55	65
" z procent. z maja i listopada	56	80
5% Pożyczka narodowa	61	40
Losy pożyczki z roku 1860	80	20
Akcyje banku wiedeńskiego	705	—
" kredytowego	183	—
London 10 funtów szterlingów	116	65
Srebro	114	65
Dukat pojedynczy	5	55

Gospodarstwo i handel.

— Rozeszła się nie dawno wiadomość, jakoby ks. A. Sapięha starał się w spółce z p. Brassejem o koncesję na kolei żelazną z Koszyc do Przemyśla i że w Peszcie trafia na powszechną niechęć z powodu, iż p. Brassej jako przedsiębiorca budowy nie wywołuje zbytnej ufności. Owóż „Presse“ donosi, że ks. A. Sapięha w żadnej nie stoi styczności z p. Brassejem i że linia proponowana przez ks. S. znajduje wszechstronne uznanie, gdyż pod względem strategicznym — o co tu najbardziej idzie, gdyż rząd daje subwencję — jest najodpowiedniejszą.

— W pierwszej połowie maja rb. zaraza na bydło ustała w 15 miejscach, wybuchła zaś w Teodorówce w powiecie krośnieńskim. Z zamknięciem raportu pozostało jeszcze 4 miejsc zarazą dotkniętych, mianowicie: Ropienka w powiecie Liskim, Jasło i Wołoczko w powiecie śniatyńskim i Teodorówka w powiecie krośnieńskim. Do 4 sztuk bydła wedle ostatniego raportu pozostałych chorych, przybyło 14 sztuk chorych; — z tych wyzdrowiało 3, padło 5, ubito 10.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 25. maja.

PP. hr. Michałowski L. z Kruhela, Br. Horoch Sew. z Moraniec, Assaki P. z Paryża, Ciemierzyński M. z Brzozdowic, Żytyński Ed. z Litwinowa. Lewicki M. z Koniuszek, Miliński J. z Ojcowa, Miliński Fr. z Helenkowa, Wasilewski W. z Polanki, Żychliński Fr. z Skniłowa, hr. Dudin A. z Głęboki, Ujejski B. z Lubszy, Cymiński L. z Jarzyszcza, Pohorecki A. z Horpina, Matkowski A. z Kamoroch.

Ces. król. uprzyw. galic. akcyjny BANK HIPOTECZNY

wydaje od dnia 1. listopada 1867.

ASYGNACYE KASOWE

4⁰/₀ z 8dniowym wypowiedzeniem
4¹/₂⁰/₀ „ 14 „ „ „
5⁰/₀ „ 30 „ „ „

Z dniem powyższym opłacany będzie od Asygnacyi kasowych w obiegu będących:

od 3¹/₂ procent po 4 od sta
„ 4 „ „ „¹/₂ od sta 311-33-2
Lwów dnia 31. października 1867.

DYREKCYA.

Towarzystwo akcyjne Czerlańskiej fabryki papieru.

Obwieszczenie.

Na odbytem dnia 18. kwietnia z. b. walnem Zgromadzeniu Akcyonaryuszów Towarz. akcyjnego Czerlańskiej fabryki papieru uchwalono superdywidendę na rok 1867 po SZESĆ zlr. w. a. od akcyi, którą od dnia 1. lipca r. b. począwszy wraz z półrocznemi 6% od setkami (to jest kupon po zlr. 12 w. a.) wypłacać będzie Filia Banku anglo-austriackiego we Lwowie.

335-1-3

Dyrekcya.

KSAWERY ALEKSANDROWICZ

ma zaszczyt zawiadomić Szanowną Publiczność, iż po kilkuletniej podróży zagranicą, gdzie pracował we wszystkich większych miastach Francyi, Szwajcaryi i Włoszech, powrócił do Lwowa, i na dniu 20. maja 1868 r. otworzył przy rogu ulicy Karola Ludwika i Syxtuskiej pod l. 131²/₄.

**Skład i pracownię
OBÓWIA MĘZKIEGO.**

Mając kilkuletnią praktykę, tak w kraju jak i zagranicą, tuszę sobie, iż wszystkim życzeniom Szanownej Publiczności zadosyć uczynię.

Z poważaniem:

Ksawery Aleksandrowicz.

NB. Do zamówień z prowincyi uprasza się na miarę nadesłanie starego bucika, najlepiej leżącego.

631-2-2

J. Osiecki Wydawca.

Odpowiedzialny redaktor: K. Groman.

Czcionkami drukarni „Dzien. Lwow.“ Dr. H. Jasińskiego.

Ces król. uprzyw. austr. Towarzystwo ubezpieczeń.

„DONAU“ we Wiedniu.

Przy nadchodzącej porze, w której gradobicia ziemiopłodów zniszczeniem zagrażają, zwracamy niniejszem uwagę szanownych gospodarzy wiejskich, że towarzystwo pomienione w Galicyi i na Bukowinie ubezpieczenia od gradobicia zaprowadza i to pod nader dogodnymi i przystępnymi warunkami.

Najwybitniejsze korzyści z nich wypływające są:

1. jak najtańsza i z góry obliczona premia, a to w ten sposób, że się dla jej ustanowienia dawniejszych gradobić wcale niedochodzi, przez co już poprzód nieporozumienia i możliwe ztąd pochodzące — w skutkach dla ubezpieczonych często szkodliwe — myłki, raz na zawsze uchylone są

2. wynagrodzenie skutecznie się ściśle na podstawie cen do ubezpieczenia podanych, bez względu na możliwe niższe ceny targowe i bez potrącenia za omlot i za dowóz.

Wzywamy więc szanownych gospodarzy wiejskich do jak najwyższego udziału i jesteśmy do wszelkich wyjaśnień zawsze gotowi.

Towarzystwo nasze ubezpiecza dalej:

a) od ognia wszelkie zabudowania i ruchomości,

b) kapitały na życie człowieka w najrozmaitszych zastosowaniach i według najprzystępniejszych cen i warunków.

Prospektów, warunków do ubezpieczeń i formularzy do podań udzielamy my i ajenci nasi na prowincyi bezpłatnie.

Jeneralna ajencya we Lwowie

ces. król. uprzyw.

austr. Towarzystwa ubezpieczeń
„DONAU“ we Wiedniu

A. Piekarski.

Biurowo: plac Ferdynanda 804¹/₄.

602-3-3

!!! NAJTANIEJ !!!

w nowo otwartem handlu korzenym materyałów i delikatesów

Cukier najlepszej sorty funt po	34 ct.
" ten sam w głowie funt	33 "
" dobrej sorty funt	33 "
" ten sam w głowach funt	32 "
Kawa najprzedniejsza ceylon funt	82 "
" przednia	80 "
" średnia	75 "
" jawa biała	84 "
Oraz świeże wody Mineralne po najtańszych cenach	

Reszta towarów jako to: Rum, Herbata, Czekolada, Porter, Sardynki, Kawior i Korzenie po najtańszej cenie.

Obstalunki na wieś uskuteczniają się jak najprędzej za zaliczką pocztową lub za obojętnym porozumieniem nieruchomości nie za opakowaniem.

632-1-2

E. Steinberger,
pod miastem „Wenecya“
ulica dykastyralna nr. 62.

F. Loquays

patentowana fabryka drewnianych storów i żaluzji we Wiedniu, poleca story i żaluzje po cenach niższych, zadziwiająco tanich. Takowe wyrabiane zostają z naturalnego drzewa, we wszystkich kolorach i malowidłach, można ich od okna jednego za cenę 1 zlr. 17 c. i wyżej dostać we fabryce Mariahilf Webgasse nr. 17 Polecenia z prowincji za zaliczką pocztową jak najspieszniej uskutecznione zostają

534-11-12

Poszukuje się
dla miast prowincjonalnych austriackich,
AGENTÓW
maszyn amerykańskich do szycia.

C. F. Wirth.

Wien VII. Mariahilferstrasse 118.

633-1-2